

11.3.2025

SASTAMALAN KAUPUNGIN LAUSUNTO: VN/36093/2024

Viimeisen kahden vuoden aikana susihavainnot Sastamalan kaupungin alueella ovat merkittävästi yleistyneet niin määrällisesti kuin laajuudeltaan. Viime viikolla kokoontuneessa Taikayön reviiriyhteistyöryhmän (Sastamala-Punkalaidun-Urjala) kokouksessa ilmeni, että vuonna 2025 jopa yli kolmasosa Sastamalassa tehdyistä susihavainnoista on tehty asutuksen läheisyydessä (alle 100 metriä asuinrakennuksesta). Havaintoja yksittäisistä susista on tehty hiljattain myös taajama-alueella. Toistuvat havainnot susista asutuksen läheisyydessä osoittavat, että susien ihmisarkuus on vähentynyt ja täten uhka ihmisille, lemmikeille ja kotieläimille on noussut.

Selvä esimerkkitapausta suden ihmisarkuuden heikkenemisestä tapahtui viime vuonna Sastamalassa, kun poliisi sai useita hälytystehtäviä sudesta, joka oli liikkunut valoisana aikana taajamassa, asutusten pihoissa ja eläintilalla. Sisä-Suomen poliisin karkotuspäätöksellä kyseinen susi yritettiin karkottaa. Kahden karkotusyrityksen jälkeen poliisi teki lopettamismääräyksen ja susi lopetettiin kesäkuussa 2024.

Kesän 2024 aikana Sastamalassa sudet aiheuttivat vahinkoa myös kahdella sastamalalaisella maatilalla. Alkuvuodesta 2025 Sastamalan Riistanhoitoyhdistys ja MTK-Vammala järjestivät tuotanto- ja kotieläintiloille suunnatun tilaisuuden, jossa keskusteltiin mm. toimintatavoista suurpetovahingon sattuessa tai vaarautumiskeinoista suurpetoja vastaan. Taikayön reviiriyhteistyöryhmän kokouksessa todettiin, että osallistujia infotilaisuudessa oli n. 50 henkilöä ja tilaisuus oli hyvin tarpeellinen. Sastamalassa tuotanto- ja kotieläintilallisille susista ja ilveksistä on tullut konkreettinen haaste elinkeinon harjoittamisessa.

Susihavaintojen myötä pelko suurpedon kohtaamisesta on noussut Sastamalan asukkaiden keskuudessa esim. koulumatkalla, luonnossa liikkuesssa tai ylipäättään kulkiessa valtaosin valaisemattomilla haja-asutusalueilla. Lisääntyneen pelon ja vaaran seurauksena Sastamalan kaupunki on päivittänyt koulukuljetusperiaatteitaan ja tehnyt lukuvuosien 2023-2024 ja 2024-2025 aikana yhteensä 13 myönteistä koulukuljetuspäätöstä liittyen suurpetovaaraan. Jokainen myönteinen koulukuljetuspäätös suurpetovaaraan liittyen on taloudellinen haitta joko kaupungille tai liikennöitsijälle riippuen kunkin kaupungin koulukuljetussopimuksesta.

Suomessa yksi suurimmista haasteista nyt ja tulevaisuudessa ovat liikkumattomuudesta aiheutuvat kansanterveydelliset haitat. Liikkumattomuus on laaja ja vaikea ongelma myös Sastamalan alueella. Pelko ja huoli mahdollisesta kohtaamisesta suurpedon kanssa vaikeuttaa entisestään tätä tilannetta, jonka vuoksi ihmiset eivät huoletta uskalla lähteä kotioiloistaan esim. ulkoiluttamaan koiraan, marjastamaan, juoksemaan, vaeltamaan, pyöräilemään tai suunnistamaan. Susien läsnäolosta aiheutuva potentiaalinen vaara nostaa liikkumisen kynnyksestä erityisesti valaisemattomilla haja-asutusalueilla, mikä on ristiriidassa sen tavoitteen suhteen, että ihmiset liikkuisivat enemmän. Näin ollen suurpedon aiheuttama pelko ja vaara on terveydellinen haittatekijä riippumatta siitä, että ihminen on suorassa kontaktissa suurpedon kanssa.

Lausunnon keskeinen sisältö

Sastamalan kaupungin näkemys on, että nykyinen suurpetotilanne erityisesti susien osalta on kestävä ja rasittaa monia eri tahoja mm. terveydellisistä ja taloudellisista syistä. Asukkaiden, asukkaiden omaisuuden sekä elinkeinon turvaaminen ovat ensisijaisen tärkeitä tavoitteita. Tästä syystä metsästyslain muutos mahdollistamaan susien kannanhoidollinen metsästys on välttämätön toimenpide, jolla palautetaan takaisin susille ihmisarkuus ja ihmisille mielenrauha.